

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410121 Lindö udde

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410121 Lindö udde**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 21,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-11-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Staten (Naturvårdsverket)

Ronneby kommun (en mindre del).

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1630 - Strandängar vid Östersjön

9070 - Trädklädd betesmark

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Lindö udde bidrar till uppfyllandet av miljömålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets prioriterade bevarandevärden är den trädklädda betesmarken och havsstrandängen. Lindö udde är naturreservat. Flera rödlistade arter av kärlväxter och lavar har noterats i området.

Beskrivning av området

Natura 2000-området ingår i naturreservatet Lindö udde. Huvuddelen av området intas av en mestadels ganska ung - medelålders lövskog, som i de norra och östra delarna domineras av asp och björk, medan ek utgör huvudträdslaget i söder. Lövskogen är uppkommen genom spontan förnygring inom ett område som bär spår av tidigare stenbrytning i form av spillstenshögar och schakt. Terrängen är därför delvis svårframkomlig. Området mellan skogen och havet utgörs av

en öppen, blockig strandremsa av varierande bredd och som delvis består av havssträndäng. Lindö udde är en av de bästa skådarplatserna för den som vill studera fågelsträck vid blekingekusten, i framförallt vårtsräcket av ejder. Området har lång kontinuitet som betesmark. Kartor från 1820-talet visar att området då var nästan helt öppet med berghällar som dominerande inslag i landskapet. Under 1800-talet började stenbrytningen på Lindö och verksamheten upphörde inte förrän på 1930-talet. Spåren av stenhuggeriverksamheten finns på många ställen, här finns bland annat skravelstenshögar, berg sargat av täkter, utfyllnader och vägar som användes för utforsling av sten.

Vad kan påverka negativt

- Minskad eller utebliven hävd som på sikt leder på sikt till igenväxning av buskar, träd och vass och en utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring som indirekt ger näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Ökad ansamling av ilandfluten tång eller andra alger vilket leder till övergödning och utarmning av floran.
- Vattenburna föroreningar, exempelvis oljeusläpp, som skulle riskera att skada vegetationen och djurlivet i vattnet samt på land.
- Erosion i havssträndängen orsakad av vågsvall från båttrafik eller av höjd vattennivå i havet.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

Lindö udde är avsatt som naturreservat 1990 och skyddas enligt 7 kap 4-6 och 30 §§ miljöbalken. I reservatsföreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen, allmänhetens rättigheter och skyldigheter samt markägarens och nyttjanderättshavarens förfoganderätt över området och vad denne behöver tåla för intrång. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen Blekinge.

Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slätterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet år 2014-2020 finns för en mindre del av området.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**1630 - Strandängar vid Östersjön**

Areal: 2,47 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Lindö udde kantas av en mer eller mindre smal strandängsremsa som bedömts motsvara naturtypen strandängar vid Östersjön.

Närmast vattenlinjen växer arter som havssäv och blåsäv, där innanför salttåg och krypven, och längst upp de typiska arterna gulkämpar, kustarun och dvärgarun. I delar av strandängen förekommer vårkällört (rödlistad som nära hotad). Strandremsan på Lindö är blockrik och innehåller även en del högvuxen vegetation.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 2,5 hektar. Gräsmarken ska vara starkt präglad av hävd. Förekomsten av igenväxningsvegetation ska vara liten. Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter. De typiska arterna kustarun, dvärgarun, och gulkämpar ska förekomma i stabila populationer.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara ordinärt till minskande. Ohävdarter förekommer relativt frekvent och buskskiktet bör hållas tillbaka. Vid ökat betestryck och en komplettering med annat djurslag än får, samt bekämpning av ohävdarter och en röjning av buskskiktet, kommer bevarandetillståndet att bli gott.

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 13,82 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Huvuddelen av Natura 2000 utgörs av trädklädd betesmark med relativt tätt trädskikt av ung- medelålders lövskog. I norr och öster dominerar asp och björk, medan ek utgör huvudträdslaget i söder. I trädskiktet förekommer också oxel, rönn och sälg. Buskskiktet utgörs av en, rosarter, björnbär, hagtorn, slån samt lövsly och är ganska glest utbildat. Fältskiktet är av hedkaraktär med dominans av kruståtel. På bättre jord påträffas bland annat buskstjärnblomma. Lövskogen är uppkommen genom spontan föryngring inom ett område som bär spår av tidigare stenbrytning i form av spillstenshögar och schakt. Terrängen är därför delvis svårframkomlig. De rödlistade lavarna gammelekslav (sårbar), blyertsrav (nära hotad) och liten sönderfallsrav (nära hotad) har påträffats på träd inom området. Den rödlistade kärlväxten flikros (nära hotad) förekommer på två ställen i betesmarken.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 13,8 hektar. Bete ska påverka områdets dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas ett buskskikt med olika växtarter. Det ska finnas liggande död ved, stående döda eller döende träd, gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett inslag genom en variation mellan täta respektive öppna och tätare delar, samt bryn. Blommande och bärande buskar och träd ska finnas i solexponerat läge. Jätteträd och efterträdare till dessa ska stå fritt med solexponerade stammar. Det ska finnas en artrik hävdgynnad flora. Stenmurar och andra kulturspår ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Det ska finnas en artrik kryptogamflora med flera ovanliga lavararter. De typiska arterna gammelekslav och grå skärelav ska förekomma i livskraftiga populationer.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara ordinärt. En viss utglesning av trädskiktet och röjning av buskskiktet bör ske för att bevarandetillståndet på sikt ska kunna bli gott att bli gott.

Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se/ (uttag 2016-10-06).
- Jordbruksverket. 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig: <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1990. Beslut om bidande av naturreservatet Lindö udde.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1990. Skötselplan för naturreservatet Lindö udde.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets allmänna kartverk. 1915-1919. Häradsekonomiska kartan, Blekinge, Göholm (33). Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

